O‘zbekiston
Metama’lumot
Yuklarni transport turlari bo‘yicha tashish

Ishlab chiqilgan sana: 29.09.2021
Oxirgi yangilangan sana: 29.09.2021

0. Asoslar

0.1 Qonuniy asoslar

0.1.1 Statistik ma’lumotlarni yig‘ish, qayta ishlash va tarqatish uchun javobgarlik

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

Davlat statistika qo‘mitasi 2021- yil 11- avgustda qabul qilingan “Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Qonuniga muvofiq mustaqil ravishda o‘z faoliyatini yuritadi.

Ushbu Qonunning rasmiy statistika sohasidagi munosabatlarni tartibga soladi. Qonunning amal qilishi rasmiy statistikani tayyorlovchilarga va undan foydalanuvchilarga, respondentlarga hamda ma’muriy ma’lumotlarni yetkazib beruvchilarga, shuningdek ular o‘rtasida yuzaga keladigan, rasmiy statistikani tayyorlash, tarqatish va muvofiqlashtirish bilan bog‘liq bo‘lgan munosabatlarga nisbatan tatbiq etiladi.

2017- yil 2- sentabrda tasdiqlangan va Davlat statistika qo‘mitasining vakolatlari, funksiyalari va tarkibini aniqlab beradigan “O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi to‘g‘risida Nizom”ga muvofiq Davlat statistika qo‘mitasi milliy statistika tizimini muvofiqlashtirish, monitoring va nazorat qilishga mas’ul, shuningdek ma’lumotlarni yig‘ish, qayta ishlash, tahlil qilish va tarqatish bo‘yicha asosiy organ bo‘lib hisoblanadi. Shu bilan birga, xalqaro standartlarga mos yagona statistika uslubiyati bilan ta’minlash vazifalarini bajaradi.

Rasmiy statistika to‘g‘risidagi Qonunning 14-moddasiga muvofiq davlat statistika organlari quyidagi huquqlarga ega:

- davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlaridan, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlaridan, banklardan hamda boshqa tashkilotlardan statistika kuzatuvi shakllarini olish va statistika kuzatuvi ma’lumotlaridan statistika maqsadlarida foydalanish;
- statistik birliklar faoliyatining statistika kuzatuvlarini o‘tkazish va olingan birlamchi ma’lumotlardan statistika maqsadlarida foydalanish;
- jismoniy shaxs bo‘lgan respondentlarni statistika kuzatuvlarida ishtirok etganligi uchun rag‘batlantirishni amalga oshirish;
- davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlaridan, shuningdek boshqa tashkilotlardan statistika dasturlarini bajarish uchun zarur bo‘lgan axborotni so‘rash hamda olish;
- rasmiy statistikani tayyorlash uchun zarur bo‘lgan statistika ma’lumotlarini yig‘ishga jismoniy va yuridik shaxslarni qonunchilikka muvofiq shartnoma asosida jalb etish;

- statistika ma’lumotlarini yig‘ish, ularga ishlov berish, ularni umumlashtirish, tahlil qilish, tarqatish va saqlashning zamonaviy usullari va vositalaridan foydalanish hamda ularni milliy statistika tizimiga joriy etish;

- statistika ma’lumotlarini taqdim etish bilan bog‘liq qoidabuzarliklar aniqlangan taqdirda, ularni bartaraf etish haqida ko‘rsatmalar berish va statistika ma’lumotlariga tegishli tuzatishlar kiritish;

- statistika hisobotlarini taqdim etish tartibini buzgan mansabdor shaxslarga nisbatan ma’muriy jazo choralarini qonunga muvofiq o‘z vakolatlari doirasida qo‘llash.

2017- yil 12- sentabrdagi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining F-5054-son farmoyishiga muvofiq, mamlakatdagi iqtisodiy va moliyaviy ma’lumotlar Xalqaro Valyuta Fondining kengaytirilgan umumiy ma’lumotlar tarqatish tizimi (k-MTUT)ga to‘g‘ri kelishi va uning doirasida muvofiqlashtirilishi kerak.

0.1.2 Ma’lumot ishlab chiqaruvchi tashkilotlar o‘rtasida ma’lumotlar almashinuvi va muvofiqlashtirish

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 11-moddasiga asosan rasmiy statistikani tayyorlovchilar statistika ma’lumotlarini ishlab chiqishda xalqaro darajada tavsiya etiladigan tushunchalarga, tasniflarga va uslubiyatga amal qiladi.

Vakolatli davlat organi rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilarining faoliyatini statistika dasturlari doirasida muvofiqlashtiradi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar statistika ma’lumotlarini tayyorlash uslubiyatini o‘z vakolatlari doirasida muvofiqlashtiradi.

Rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilarining statistika uslubiyatlarida xalqaro tavsiyalarga nomuvofiqlik aniqlangan taqdirda vakolatli davlat organi statistika uslubiyatlari auditi yakunlariga ko‘ra ushbu tayyorlovchilarga ijro etilishi majburiy bo‘lgan taqdimnomalar kiritish huquqiga ega.

Milliy statistika tizimiga kiruvchi rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilari tomonidan statistika ma’lumotlarini shakllantirish va vakolatli davlat organi bilan axborot almashinuvini ta’minlash uchun mas’ul bo‘lgan bo‘linmalar tashkil etiladi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar hamda ma’muriy ma’lumotlarni yetkazib beruvchilar o‘zlarida mavjud bo‘lgan statistika ma’lumotlarini va (yoki) ma’muriy ma’lumotlarni vakolatli davlat organiga statistika dasturlarida belgilangan tartibda va muddatlarda bepul taqdim etadi.

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 10- moddasiga asosan, Statistika kengashi vakolatli davlat organi huzuridagi rasmiy statistikaning rivojlantirilishi, faoliyat ko‘rsatishi va muvofiqlashtirilishi masalalari bo‘yicha kollegial maslahat organidir.

Statistika kengashining tarkibi davlat boshqaruvi organlarining, ilmiy-tadqiqot tashkilotlarining, nodavlat notijorat tashkilotlarining vakillari, shuningdek statistika bo‘yicha milliy ekspertlar orasidan tuziladi.

0.1.3 Respondentlar individual ma'lumotlarining maxfiyligi

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunning 27- moddasiga asosan, rasmiy statistikani tayyorlovchilar tasarrufidagi mavjud individual ma'lumotlardan faqat statistika maqsadlarida, jamlanma statistika ma'lumotlarini shakllantirish uchun foydalaniladi.

Davlat organlari, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari va boshqa tashkilotlar, shu jumladan xalqaro tashkilotlar tomonidan individual ma'lumotlardan tergov, nazorat qilish, sud muhokamasi, ma'muriy qarorlar qabul qilish maqsadida yoki jismoniy va yuridik shaxslarga yoki uy xo'jaliklariga taalluqli boshqa maqsadlarda foydalanilishi mumkin emas.

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi to'g'risida Nizomda, Davlat statistika qo'mitasi yuridik va jismoniy shaxslarning, shu jumladan, yakka tartibdagi tadbirkorlar faoliyatining statistika kuzatuvlarini olib borish va olingan ma'lumotlardan statistika maqsadlarida foydalanish huquqiga ega ekanligi hamda olingan statistik ma'lumotlarning maxfiyligini va davlat sirlariga ega bo'lgan statistik ma'lumotlarning himoya qilinishini ta'minlashi belgilab qo'yilgan.

Davlat statistika qo'mitasi xodimlari axloq kodeksiga, shu jumladan maxfiylik prinsiplariga rioya qilishlari, o'zlarining vazifalarini bajarishda ularga taqdim etilgan har qanday individual ma'lumotlarni oshkor qilmasliklari kerak.

Ularni lavozimga tayinlash paytida majburiyatlari haqida ma'lumot beriladi. Davlat statistika qo'mitasining har bir xodimi ma'lumotlarni oshkor qilmaslik majburiyatini o'z ichiga olgan shartnomaga qo'l qo'yishi shart.

0.1.4 Statistik hisobotlarni taqdim etish

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunning 14- moddasiga asosan, davlat statistika organlari davlat va xo'jalik boshqaruvi organlaridan, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlaridan, banklardan hamda boshqa tashkilotlardan statistika kuzatuvi shakllarini olish huquqiga ega. O'zbekiston Respublikasining Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi kodeksining 215- moddasiga muvofiq mansabdor shaxslarning statistika kuzatuvini olib borish uchun zarur bo'lgan hisobot va boshqa ma'lumotlarni taqdim etmaslikda ifodalangan statistika hisobotlarini taqdim etish tartibini buzishi, hisobot ma'lumotlarini buzib ko'rsatishi yoki hisobotlarni taqdim etish muddatlarini buzishi bazaviy hisoblash miqdorining yetti baravaridan o'n baravarigacha miqdorda jarima solishga sabab bo'ladi.

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunning 16- moddasiga asosan, Statistika dasturlariga binoan statistika kuzatuvlarini o'tkazish chog'ida respondentlar rasmiy statistikani tayyorlovchilarga ishonchli va to'liq ma'lumotlarni rasmiy statistikani tayyorlovchi tomonidan belgilangan tartibda va muddatlarda bepul taqdim etishi shart.

0.2 Resurslar

0.2.1 Kadrlar, moddiy-texnika bazasi, kompyuter vositalari va moliyalashtirish

Xizmatlar sohasi statistikasi boshqarmasida 13 nafar hodim ishlaydi. Boshqarma 3 nafar bo‘limdan iborat.

Markaziy apparatda ko‘rsatkichni shakllantirish hududiy statistika boshqarmalarining xizmat ko‘rsatish sohasi statistika bo‘limlarida 2 nafar xodim va 1 nafar xodim tomonidan amalga oshiriladi.

Barcha xodimlar iqtisodiy sohada oliy ma’lumotga ega va kamida 2 yilda bir marta O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi huzuridagi Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar institutida malaka oshiradilar.

Har bir ish joyi shaxsiy kompyuter bilan ta’minlangan, dasturiy ta’minot muntazam yangilanib turadi.

Taqdim etilayotgan moliyaviy resurslar yillik statistik ishlar dasturida nazarda tutilgan ishlarni bajarish uchun yetarlidir.

1. Beg‘arazlik

1.1 Kasbiy mahorat

1.1.1 Statistikaning xolisligi

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunining 6- moddasiga asosan, rasmiy statistikasining asosiy prinsiplari, jumladan beg‘arazlik va xolislik hisoblanadi.

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunining 13- moddasiga asosan, Davlat organlari, boshqa tashkilotlar va ularning mansabdor shaxslari davlat statistika organlarining ushbu Qonunga muvofiq amalga oshirilayotgan faoliyatiga aralashishga haqli emas.

Hududiy statistika boshqarmalari, tumanlarning (shaharlarning) statistika bo‘limlari mahalliy davlat hokimiyati organlaridan mustaqil bo‘lib, bevosita vakolatli davlat organiga bo‘ysunadi.

Mazkur statistik ma’lumotni ishlab chiqishda boshqa davlat organlarining aralashishiga yo‘l qo‘yilmagan va kasbiy mustaqillik to‘liq ta’minlangan.

Kadrlarni tanlab olish va ularni yuqori lavozimlarga tayinlashda, ularning statistika sohasida tajribasi va kasbiy malakasi e’tiborga olinadi. Boshqarma xodimlari malakasini oshirish Davlat statistika qo‘mitasi huzuridagi Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar instituti tomonidan tashkil etiladigan o‘quv kurslarida hamda xalqaro tashkilotlar tomonidan tashkil etiladigan o‘quv kurslari, o‘quv-amaliy seminarlarda ishtirokini ta’minlash orqali ta’minlanadi. Boshqarma xodimlari Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar institutida tashkil etilgan o‘quv kurslarida ma’ruzalar bilan ishtirok etadi. Ommaviy axborot vositalarida Boshqarma xodimlarining ilmiy maqolalarini e’lon qilib borish tashkil etilgan.

1.1.2 Manbalar, uslublar va tarqatish usullarini tanlash

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 33- moddasiga muvofiq:

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar rasmiy statistikaning sifatini doimiy asosda baholab boradi. Sifat kafolatini ta’minlash uchun rasmiy statistika rasmiy statistikaning qamrovi, tushunchalari, statistik birliklari va tasniflariga taalluqli umumiy prinsiplar hamda usullar asosida tayyorlanadi va tarqatiladi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar rasmiy statistikaning sifatini yaxshilash maqsadida ma’lumotlarni tahlil etish va tahrir qilish, turli manbalardan olingan ma’lumotlarni birlashtirish, ma’lumotlarni statistika maqsadlarida bir-biriga bog‘lashni va solishtirishni amalga oshirish hamda baholashning statistik usullaridan foydalanish huquqiga ega.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar tayyorlash jarayonida foydalaniladigan manbalar va usullarni, shuningdek yakuniy ma’lumotlar to‘plamlarini hujjatlashtirib boradi. Rasmiy statistikadan foydalanuvchilar statistika ma’lumotlarining manbalari va ularni tayyorlash usullari hamda rasmiy statistika ma’lumotlarining sifati to‘g‘risida metama’lumotlar yordamida xabardor qilinadi.

1.1.3 Statistik ma’lumotlarni noto‘g‘ri talqin qilish yoki undan noto‘g‘ri foydalanish bo‘yicha sharh

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi to‘g‘risidagi Nizomda (15-band) Davlat statistika qo‘mitasi rasmiy statistik ma’lumotlardan noto‘g‘ri foydalanish va talqin qilish holatlarini ko‘rib chiqish hamda ular bo‘yicha tushuntirishlar berish huquqiga ega ekanligi belgilab qo‘yilgan.

Unga ko‘ra, Davlat statistika qo‘mitasi statistik ma’lumotlarni noto‘g‘ri talqin qilish va statistik ma’lumotlardan noto‘g‘ri foydalanilganda o‘z izohini berishi mumkin.

1.2 Shaffoflik

1.2.1 Statistik ma’lumotlarni yig‘ish, qayta ishlash va tarqatish qoidalari va tartibining oshkoraligi

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 6- moddasiga binoan, rasmiy statistikaning asosiy prinsiplari tushunarlilik va shaffoflik. Statistik ma’lumotlarni yig‘ish, qayta ishlash va tarqatish bo‘yicha shartlar O‘zbekiston Respublikasining statistikaga oid qonun hujjatlarida keltirilgan. Ushbu qonunchilik choralari veb-saytga joylashtirilgan va jamoatchilikni ular bilan tanishish imkoniyati mavjud. “Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonun va statistik ma’lumotlarni ishlab chiqish va tarqatish muddatlari aniq ko‘rsatilgan statistika dasturi Qo‘mita rasmiy veb-saytiga (www.stat.uz) joylashtirilgan. Qonun Oliy Majlis byulletenida, normativ-huquqiy hujjatlar bazasi (norma), shuningdek Adliya vazirligining www.lex.uz manzilida joylashgan ma’lumotlar

bazasida ham mavjud. Statistik ma’lumotlarni shakllantirish uchun respondentlar tomonidan taqdim etiladigan statistika hisoboti shakllari Qo‘mita rasmiy veb-saytida foydalanuvchilar uchun oldindan e’lon qilinadi.

1.2.2 Hukumatning statistik ma’lumotlar e’lon qilinishidan oldin ko‘rishning ichki imkoniyati

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

Hukumat Davlat statistika qo‘mitasi tomonidan tayyorlangan statistik ma’lumotlarni ularni e’lon qilish vaqtidan oldin ko‘rish imkoniyatiga ega emas. Statistik ma’lumotlarni tarqatishda davlat statistika organlari mustaqildir. Davlat organlarining aralashuviga yo‘l qo‘yilmaydi (“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 13-moddasi). Faqat Qo‘mita raisi, uning o‘rinbosarlari va mas’ul xodimlar statistik ma’lumotlar e’lon qilinishidan oldin ularni ko‘ra oladi.

1.2.3 Statistik ma’lumotlarning atributlari (belgilari)

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

Jamoatchilikka e’lon qilinayotgan bosma statistik nashrlar, axborotnomalar, ommaviy axborot vositalarida berilayotgan ma’lumotlarning Davlat statistika qo‘mitasi tomonidan ishlab chiqilganligi uning logotipi va izohlari orqali aniq belgilanadi.

1.2.4 Uslubiyatlar, ma’lumotlar manbasi va statistik usullardagi asosiy o‘zgarishlar haqida oldindan xabardor qilish

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

Yangi uslubiyatga o‘tishdan, mavjud uslubiyatlar va usullarga sezilarli o‘zgartirishlar kiritishdan oldin Davlat statistika qo‘mitasi jamoatchilikni oldindan xabardor qiladi. Davlat statistika qo‘mitasi o‘z rasmiy veb-saytida foydalanuvchilarni qanday o‘zgarishlar kutayotganini tushuntiruvchi tegishli uslubiy ko‘rsatmalarni joylashtiradi. Maqolalar, yangiliklar va matbuot anjumanlarida kutilayotgan o‘zgarishlar jamoatchilikka yetkaziladi.

1.3. Axloq me’yorlari

1.3.1 Xodimlarning axloq me’yorlari bo‘yicha ko‘rsatmalar

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

Davlat statistika qo‘mitasi xodimlari uchun Odob-axloq qoidalari tasdiqlangan. Ular axloq kodeksiga, shu jumladan maxfiylik prinsipiga rioya qilishlari, o‘zlarining vazifalarini bajarishda ularga taqdim etilgan har qanday ma’lumotlarni oshkor qilmasligi kerak. Ular lavozimga tayinlanayotganda ushbu majburiyatlar haqida tushuntirishlar beriladi. Davlat statistika qo‘mitasi xodimi individual ma’lumotlarni oshkor qilmaslik majburiyatini olgan shartnoma tuzishi shart.

2. Uslubiyat

2.1 Konsepsiya va tushunchalar

2.1.1 Konsepsiya va tushunchalar

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasining 2021- yil 28- sentabrdagi 37- son qarori bilan tasdiqlangan “Transport statistikasi ko‘rsatkichlarini shakllantirish metodikasi”, O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasining 2018- yil 16- noyabrdagi 22- son qarori bilan tasdiqlangan “Avtomobil transporti faoliyatining asosiy ko‘rsatkichlarini aniqlash bo‘yicha uslubiy Nizom”, milliy hisoblar tizimini belgilash-transport turlari bo‘yicha yuklarni tashish ko‘rsatkichlarini hisobga olishda uslubiy asos.

Tashilgan yuk (yuk tashish hajmi) – transport orqali tashilgan yuklarning tonnalardagi miqdori (pullik bagaj va pochtani qo‘shgan holda). Ko‘rsatkich transport turlari, qatnov, yuk turlari bo‘yicha hisobga olinadi. Yuklarni tashish jarayonining dastlabki daqiqasi “jo‘natilgan yuklar (jo‘natish)” ko‘rsatkichi bilan aks ettiriladi, yakuniy nuqta – “kelib tushgan yuklar (kelib tushishi)” ko‘rsatkichi hisoblanadi.

Transportning barcha turlari uchun (avtotransportdan tashqari) tashilgan yuklarning hajmi jo‘natish vaqtida ko‘rsatilgan. Avtotransportda, tashilgan yuklarning hisob-kitobi kelish vaqtida amalga oshiriladi. Ayrim transport tashkilotlari uchun bajargan ishining umumiy hajmini tavsiflash uchun “yuklarni tashish (tashish) ” ko‘rsatkichi qo‘llaniladi, bunda jo‘natilgan yuklar va boshqa tashkilotlardan tashish uchun qabul qilingan yuklarning yig’indisi bilan ifodalanadi. Tashilgan yuk hajmi statistik ko‘rsatkichini hisabini yuritishda jo‘natilgan yuklar, ya’ni bunda yuk tashish shartnomasi bilan rasmiylashtirilgan yuk partiyasi (jo‘natma) inobatga olinadi.

Yuk tashish birliklari tashilgan yuklarning massasini o‘lchash imkonini beradi. Tashib yuborilgan yuklarning umumiy massasi tonnada, yuklarning alohida partiyalari uchun esa kilogrammda o‘lchanadi. Gaz quvuri orqali pompalanadigan gazning massasi gazning fizik parametrlaridan kelib chiqqan holda 0,8 koeffitsienti yordamida tonnaga aylantirilgan holda kubometrlarda o‘lchanadi.

2.2 Statistik qamrov

2.2.1 Statistik qamrov

2.2.1.1 Ma’lumotlarning statistik qamrovi

Ma’lumotlarning geografik qamrovi Qoraqalpog‘iston Respublikasi, 12 viloyat va Toshkent shahrini o‘z ichiga oladi.

Transport turlari bo‘yicha yuklarni tashishning umumiy hajmi statistik hisobot asosida shakllantiriladi:

- yirik korxonalar;
- kichik korxona va mikrofirmalar;
- notijorat tashkilotlar;
- yakka tartibdagi tadbirkorlar (jismoniy shaxslar-avtotransport vositalari egalari)ni tanlanma

kuzatuvi.

2.2.1.2 Statistik qamrovdan istisnolar

Hech qanday istisnolar yo‘q.

2.2.1.3 Aniqlanmagan faoliyat

“Yashirin” iqtisodiyot hisobga olinmaydi.

2.3 Tasniflash/sektorlar bo‘yicha taqsimlash

2.3.1 Tasniflash/sektorlar bo‘yicha taqsimlash

Transport turlari bo‘yicha taqsimlash (temir yo‘l, avtomobil, havo, quvur).

Yuklarni temir yo‘l, havo va quvur transportida tashish hajmi faqat respublika bo‘yicha shakllantiriladi.

Yuklarni avtomobil transportida tashish hajmi respublika, viloyatlar va Toshkent shahri bo‘yicha belgilanadi.

Asosiy hisob birligi-institusional birlik.

2.4 Hisobga olish asoslari

2.4.1 Baholash

Tashilgan yuk (yuk tashish hajmi) - transportda tashiladigan tonnadagi yuk miqdori.

2.4.2 Hisobga olish asosi

Ko‘rsatkichni hisoblash uchun ma’lumotlar statistik hisobotlarning birlamchi ma’lumotlaridan, shuningdek, tanlanma kuzatuv natijalari asosida tuziladi.

2.4.3 Yalpi/sof ko‘rsatkichlarni hisoblash tartib-taomillari

Ko‘rsatkichlar har chorakda va har yili hisoblanadi.

3. Aniqlilik va ishonchlilik

3.1 Birlamchi ma’lumotlar

3.1.1 Birlamchi ma’lumotlarni yig‘ish asoslari

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2012- yil 25- sentabrdagi “korxonalar va tashkilotlarning yagona Davlat registri to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida” gi 274- sonli qaroriga muvofiq faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning kompleks va doimiy

yangilanib borayotgan yagona Davlat registri korxonalarning statistik kuzatuvlarini o‘tkazish uchun asos bo‘lib xizmat qiladi.

Yuklarni tashish bo‘yicha ma’lumotlar statistik hisobotlarning dastlabki statistik ma’lumotlari, shuningdek, tanlab olingan so‘rov natijalari asosida tuziladi.

3.1.2 Birlamchi ma’lumotlarning ta’rifi, qamrovi, tasniflari, baholanishi va hisobga olish davri

Tashilgan yuk (yuklarni tashish hajmi) - transportda tashilgan tonnada yuklarning soni.

Ko‘rsatkich tashkilot va korxonalar tomonidan taqdim etilgan statistik hisobot hamda kichik korxonalar, mikrofirmalar va notijorat tashkilotlar ma’lumotlarini baholash, yillik hisobot to‘g‘risidagi ma’lumotlarni aniqlagan holda, shuningdek, tanlab olingan so‘rov natijalari asosida shakllantiriladi.

Transport turlari bo‘yicha taqsimlash (temir yo‘l, avtomobil, havo va quvur liniyasi).

Yuklarni temir yo‘l, havo va quvur transportida tashish hajmi faqat respublika bo‘yicha shakllantiriladi.

Yuklarni avtomobil transportida tashish hajmi respublika, viloyatlar va Toshkent shahri bo‘yicha belgilanadi.

Ma’lumotlarni chop etish muddati: har chorakda - hisobot davridan keyin 15 ish kuni, yillik-hisobot davridan keyin 5 oydan oshmasligi kerak.

3.1.3 Birlamchi ma’lumotlarning o‘z vaqtida tayyor bo‘lishi

Ma’lumotlar yig‘ish yillik dasturi statistika dasturi bilan tartibga solinadi.

Olingan ma’lumotlar asosida axborot har chorakda va har yili respublika kesimida (yuklarni havo, temir yo‘l va quvur transporti orqali tashish) hamda hududlar bo‘yicha (yuklarni avtomobil transportida tashish) yillik statistika dasturida belgilangan muddatlarda shakllantiriladi.

Dastlabki ma’lumotlar har chorakda 15 raqam bilan ishlab chiqilgan. Yillik - hisobot davridan keyin 5 oydan oshmasligi kerak.

3.2 Birlamchi ma’lumotlarni baholash

3.2.1 Birlamchi ma’lumotlarni baholash

Olingan ma’lumotlar tahlil qilinadi, majburiy nazorat qilinadi va hududiy statistika boshqarmalari darajasida tekshiriladi, shuningdek Davlat statistika qo‘mitasi. Xatolar aniqlanganda, ma’lumotlar respondentlar bilan yana bir bor aniqlanishi kerak.

Dastlabki ma’lumotlar boshqa tegishli ma’lumot manbalari bilan taqqoslash maqsadida tahlil qilinadi.

3.3 Statistik usullar

3.3.1 Birlamchi ma’lumotlar bilan ishlashda statistik usullar

Ko‘rsatkichni hisoblash uchun bazis va joriy davrlar uchun ma’lumot taqqoslanadi.

3.3.2 Boshqa statistik jarayonlar

Yo‘q

3.4 Ma’lumotlarni taqqoslash

3.4.1 Oraliq natijalarni taqqoslash

Ko‘rsatkichni hisoblash uchun ma’lumotlar bazis va joriy davrlar uchun ma’lumotlar taqqoslanadi.

Ro‘yxatga olish jarayonida, tasniflash, nazorat qilish xatolari aniqlansa, ma’lumotlar respondentlar bilan yana bir bor ko‘rsatilishi kerak.

3.4.2 Oraliq ma’lumotlarni baholash

Asosiy oraliq ma’lumotlardagi mumkin bo‘lgan farqlar tahlil qilinadi va ma’lumotlar farqlarni bartaraf etish uchun tuzatiladi.

3.4.3 Yakuniy statistik ma’lumotlardagi tafovutlar va boshqa nomuvofiqliklarni o‘rganish

Avval e’lon qilingan ma’lumotlar agar farq qilsa, keyingi nashrlar davomida o‘zgartirishlar kiritiladi

3.5 Ma’lumotlarni qayta ko‘rib chiqish tahlili

3.5.1 Ma’lumotlarni qayta ko‘rib chiqishni o‘rganish va tahlil qilish

Avval e’lon qilingan ma’lumotlar agar farq qilsa, keyingi nashrlar davomida o‘zgartirishlar kiritiladi.

Ma’lumotlarni nashr qilish: hisobot davridan keyin har chorakda 15 kun, hisobot davridan keyin har yili 5 oydan oshmasligi kerak.

4. Amaliy yaroqlilik

4.1 Davriylik va o‘z vaqtidaligi

4.1.1 Davriylik

Davriylik umumiy qabul qilingan ma’lumotlar tarqatish standartlariga javob beradi.

Ko‘rsatkich har chorakda hisobot davridan keyingi 15 kun, hisobot davridan keyingi har yili 5 oydan oshmagan holda shakllantiriladi.

4.1.2 O‘z vaqtidaligi

Ushbu ko‘rsatkich bo‘yicha statistik ma’lumotlarni ishlab chiqarish va yillik statistik ishlar dasturi asosida ma’lumotlarni tarqatish har chorakda hisobot davridan keyingi 15-kun, har yili hisobot davridan keyin 5 oydan ortiq bo‘lmagan muddatda amalga oshiriladi.

4.2 Qiyosiylik

4.2.1 Ichki qiyosiylik

Tasdiqlangan va tarqatilgandan so‘ng, statistik qatorlar qayta ko‘rib chiqilmaydi.

4.2.2 Vaqt bo‘yicha qiyosiylik

2010- yil ma’lumotlari O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi saytida (http://stat.uz/uz) taqdim etilgan.

4.2.3 Sektorlar va sohalar o‘rtasidagi qiyosiylik

Yo‘q.

4.3 Ma’lumotlarni qayta ko‘rib chiqish

4.3.1 Ma’lumotlarni qayta ko‘rib chiqish jadvali

Yakuniy ma’lumotlarni shakllantirish muddatlari yillik statistika dasturida belgilanadi. Yillik statistika dasturi Qo‘mitaning rasmiy saytida (www.stat.uz), shuningdek Adliya vazirligining www.lex.uz rasmiy saytida joylashtirilgan.

4.3.2 Dastlabki va/yoki qayta ko‘rib chiqilgan ma’lumotlarni aynan shu toifasi bo‘yicha belgilash

Yakuniy ma’lumotlar har yili hisobot davridan keyin 5 oydan ko‘p bo‘lmagan muddatda ishlab chiqariladi. 2010- yil ma’lumotlari O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi saytida (http://stat.uz/uz) taqdim etilgan.

4.3.3 Ma’lumotlarni qayta ko‘rib chiqishni o‘rganish va tahlil qilish bo‘yicha olingan natijalarni tarqatish

Avval e’lon qilingan ma’lumotlar agar farq qilsa, keyingi nashrlar davomida o‘zgartirishlar kiritiladi. Qayta ko‘rib chiqilgan (yakuniy) ma’lumotlar Statistika qo‘mitasi nashrlari orqali tarqatiladi.

5. Qulayligi

5.1 Ma’lumotlar

5.1.1 Statistik ma’lumotlarni taqdim etish

Yillik ma’lumotlar foydalanuvchilarga “Mintaqaviy yilnoma”, “O‘zbekistondagi ijtimoiy rivojlanish va turmush darajasi”, “O‘zbekiston raqamlarda”, “Transport va aloqa” to‘plamlarida, shuningdek “Transportning asosiy ko‘rsatkichlari” byulleteni ko‘rinishida taqdim etiladi. Bir necha davr ko‘rsatkichlari ma’lumotlarni taqqoslash uchun jadvallar va grafiklar ko‘rinishida keltirilgan.

Statistik ma’lumotlarni e’lon qilish muddatlari har yili O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan tasdiqlanadigan yillik statistik dasturda aks ettiriladi.

5.1.2 Ma’lumotlarni tarqatish vositalari va shakllari

5.1.2.1 Bosma shaklda – Yangi nashr

“Hududiy yilnoma”, “O‘zbekistonda ijtimoiy rivojlanish va turmush darajasi”, “O‘zbekiston raqamlarda”, “Transport va aloqa”.

5.1.2.2 Bosma shaklda – Oylik byulletenlar

Mavjud emas.

5.1.2.3 Bosma shaklida – Choraklik byulletenlar

Mavjud emas.

5.1.2.4 Bosma shaklda – Yillik byulletenlar

Mavjud emas.

5.1.2.5 Bosma shaklda – Boshqalar

Davlat idoralari va boshqa foydalanuvchilarning maxsus so‘rovlari bo‘yicha jadvallar.

5.1.2.6 Elektron shaklda - Byulleten yoki nashrlar

2010- yil ma’lumotlari O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi saytida (http://stat.uz/uz) jadvallar ko‘rinishida taqdim etilgan.

5.1.3. Ma’lumotlarni e’lon qilish jadvali

Ma’lumotlar yillik statistika dasturida belgilangan muddatlarga muvofiq Davlat statistika qo‘mitasining rasmiy veb-saytida (http://stat.uz/uz) e’lon qilinadi.

5.1.4 Bir vaqtning o‘zida e’lon qilish

Yo‘q.

5.1.5 So‘rov bo‘yicha ma’lumotlarni tarqatish

O‘zbekiston Respublikasining “Rasmiy statistika to‘g‘risida” gi qonuniga, “O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi to‘g‘risida” gi Nizomga va boshqa me’yoriy hujjatlarga muvofiq, statistik ma’lumotlar foydalanuvchilarning talabiga binoan belgilangan tartibda taqdim etiladi. Statistik ma’lumotlarni tarqatish yuridik yoki jismoniy shaxslarning iltimosiga binoan bosma yoki elektron jadvallar ko‘rinishida, statistik kompilyatsiya, byulleten, tezkor ma’lumot, shuningdek tomonlar o‘rtasida ma’lumot almashish to‘g‘risidagi bitimlar ko‘rinishida amalga oshiriladi.

5.2 Metama’lumotlar

5.2.1 Konsepsiyalar, statistik qamrov, tasniflar, hisobga olish asoslari, ma’lumotlar manbasi va statistik usullar to‘g‘risidagi hujjatlar va ma’lumotlarni tarqatish

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasining 2021- yil 28- sentabrdagi 37- son qarori bilan tasdiqlangan “Transport statistikasi ko‘rsatkichlarini shakllantirish metodologiyasi”, shuningdek, “1-avto” (“Avtomobil transporti va xo‘jalik avtomobil yo‘llari uzunligi to‘g‘risida hisoboti”), “4-avto” (“Avtomobil transporti ishi to‘g‘risida hisoboti”), “1-temir yol (umumfoydalanadigan) shakli” (“Umumiy foydalanishdagi temir yo‘l transporti xizmatlari to‘g‘risida hisoboti), “1-temir yo‘l (umfoydalanmaydigan) shakli” (“Umumiy foydalanilmaydigan temir yo‘l transporti to‘g‘risida hisoboti”), “1-havo yo'llari shakli” ("Umumiy foydalanishdagi havo transporti xizmatlari to‘g‘risida hisoboti”), “1-quvur yo‘li shakli” (“Quvur yo‘li transporti xizmatlari to‘g‘risida hisoboit”), “4-quvur yo‘li shakli” (“Quvur yo‘li transporti faoliyati to‘g‘risida hisoboti”) shakllariga tushuntirishlar ham ko‘zda tutilgan. O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasining 2018- yil 16- noyabrdagi 22- son qarori bilan tasdiqlangan “Avtomobil transportida yuk tashishning asosiy ko‘rsatkichlarini aniqlash bo‘yicha uslubiy nizomlar”da yuklarni avtomobil transportida tashish to‘g‘risida.

5.3. Foydalanuvchilarga yordam ko‘rsatish

5.3.1 Aloqa bog‘lash bo‘yicha ma’lumotlarni tarqatish

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi saytida (http://stat.uz/uz).

9. Rejalar

9.1 Oxirgi

9.1.1 Takomillashtirish rejasi – Oxirgi takomillashtirishlar

Statistik kuzatuv vositalarini (shakllarini) takomillashtirish.

9.2 Umumiy

9.2.1 Takomillashtirish rejasi – Qisqa muddatli

Statistik kuzatuv vositalarini (shakllarini) takomillashtirish.

9.2.2 Takomillashtirish rejasi – O‘rta muddatli

Statistik kuzatuv vositalarini (shakllarini) takomillashtirish.

9.3 Moliyaviy

9.3.1 Takomillashtirish rejasi – texnik/moliyaviy ko‘makka talab – Qisqa muddatli

Moliyalashtirish yillik statistika dasturi doirasida amalga oshiriladi.

9.3.2 Takomillashtirish rejasi - texnik/moliyaviy ko‘makka talab – O‘rta muddatli

Moliyalashtirish yillik statistika doirasida amalga oshiriladi.

Aloqa bog‘lash uchun shaxs (shaxslar):

F.I.Sh.:	Mirzaxidov Abdug‘ofur Yuldashevich
Lavozim:	Boshqarma boshlig‘i
Bo‘linma:	Xizmatlar sohasi statistikasi boshqarmasi
Idora:	O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi
Manzil:	Mustaqillik 63
Shahar/region:	Toshkent shahri
Mamlakat:	O‘zbekiston Respublikasi
Pochta indeksi:	100170
Telefon: mamlakat kodi/shahar kodi/raqam	998 71 2028059
Faks: mamlakat kodi/shahar kodi/raqam	
Elektron manzil:	a.mirzaxidov @stat.uz